

ปัญหาในการใช้ของสมุคของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

นางสาว จุฑาทิพย์ โอสนานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-553-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016294
I1030644x

PROBLEMS IN USING THE LIBRARY AMONG STUDENTS
OF THAMMASAT UNIVERSITY, RANGSIT CAMPUS

Miss Chutathip Osananon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-553-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาในการใช้ทองสมุคของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศูนย์รังสิต

โดย

นางสาว จุฑาทิพย์ โอสถานนท์

ภาควิชา

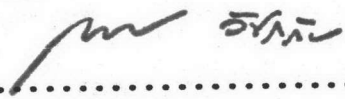
บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

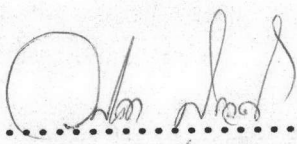
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัลย์พร เหมะรัชตะ

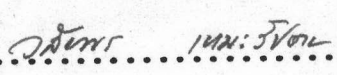

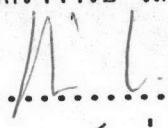
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

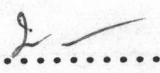

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ดAVOR วัชรไภย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิตา สุรวดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัลย์พร เหมะรัชตะ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ ปลายเวช)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

จุฬาทิพย์ โอสถานนท์ : ปัญหาในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ศูนย์รังสิต (PROBLEMS IN USING THE LIBRARY AMONG STUDENTS OF THAMMASAT
 UNIVERSITY, RANGSIT CAMPUS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.วัลย์พร เหมะรัชตะ, 136 หน้า.
 ISBN 974-577-553-3

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ ปัญหา และความต้องการในการใช้ห้องสมุดของ
 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาจำนวนมากเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละครั้ง ในช่วงเวลา
 ว่างจากการเรียน เพื่อทำรายงานตามที่อาจารย์มอบหมาย โดยรู้จักวิธีใช้ห้องสมุดจากการเคยเรียนในชั้น
 มัธยมมากที่สุด การค้นหาเรื่องที่ต้องการจากห้องสมุด นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บัตรรายการ ซึ่งผลการค้น
 ปรากฏว่า ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง บริการที่ใช้ในระดับมากคือ บริการยืม-คืน วัสดุการอ่านที่ใช้ในระดับมาก
 คือ หนังสือทั่วไปภาษาไทย วารสารเพื่อความบันเทิงภาษาไทย และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

ปัญหาในการใช้ห้องสมุดที่นักศึกษาประสบในระดับมาก ได้แก่ จำนวนหนังสือสำรองและเอกสาร
 ที่ให้ยืมน้อยไป หนังสือทั่วไปที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด หนังสือที่ต้องการมีรายชื่อในบัตรรายการแต่หาตัว
 เล่มไม่พบ จำนวนหนังสือสำรอง เอกสาร หนังสือทั่วไป นวนิยายและเรื่องสั้นมีน้อยไม่เพียงพอ ระยะเวลา
 ที่ให้ยืมหนังสือสำรองสั้นไป และเวลาที่ให้ยืมออกนอกห้องสมุดไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้าน
 จำนวนที่ให้จองหนังสือน้อยไป การค้นหาหนังสือพิมพ์ฉบับใหม่และวารสารหาอ่านได้ยาก อีกทั้งมีปัญหาค้น
 ด้านไม่ให้ยืมวารสารออกนอกห้องสมุดด้วย

บริการที่นักศึกษาต้องการในระดับมาก คือ บริการยืม-คืน บริการหนังสือสำรอง และบริการ
 ถ่ายสำเนาเอกสาร วัสดุการอ่านที่นักศึกษาต้องการในระดับมาก คือ หนังสือทั่วไปภาษาไทย หนังสือพิมพ์
 ภาษาไทย วารสารเพื่อความบันเทิงภาษาไทย หนังสืออ้างอิงภาษาไทย และวารสารวิชาการภาษาไทย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
 สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
 ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติศ *Sunthel Osathanont*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *อ.วัลย์พร เหมะรัชตะ*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

CHUTATHIP OSANANON : PROBLEMS IN USING THE LIBRARY AMONG STUDENTS OF
 THAMMASAT UNIVERSITY, RANGSIT CAMPUS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.
 VALAIPORN HEMARAJATA, 136 PP. ISBN 974-577-553-3

This research study designs to analyze the use and problems of as well as the needs for library use of the first year students of Thammasat University at Rangsit Campus.

The research findings concluded that the highest number of students uses the library facilities more than once a week during their recess to generate reports assigned by their instructors. Most of the students are familiar with the library use methods ever since they are the secondary students, and catalog cards are the means mostly used for the search of subject needed resulted with varying outcomes. The library service which are used at the high level is circulation and the reading materials which are utilized at the high level include general Thai books, Thai magazines, and Thai newspapers.

The problems highly encountered by the students in their library use are listed as follows: a small number of copies of reserved books and documents for borrowing out; the required books are not stationed in the library; the required books are found in the catalog card but are not found in the shelf; a scarce number of reserved books and documents, general books, fictions and short stories; short duration for the borrowing of reserved books; and inappropriate time for borrowing books out of the library. Besides, there are also the problems of limited number of reserved books, difficulties in finding new editions of newspapers and periodicals, along with the prohibition for borrowing journals out of the library.

Library services highly needed by the students are the circulation, reserved book, and photo-copying services; whereas the reading materials highly needed by the students include general Thai books, Thai newspapers, Thai magazines, Thai reference books, and Thai journals.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
 สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
 ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต ชุตติพงษ์ อสนานอน
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา วไลยปอณ หาราจาตา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ วลัยพร
เหมะรัชตะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง
ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ตลอดจนคณะกรรมการผู้สอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้
ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ อภิวัฒน์ ปรีชาประศาสน์ และอาจารย์สอนวิชา
การใช้ภาษาไทยทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม
 ตลอดจนนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะ
อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัย

ขอขอบคุณ อาจารย์อารยา กุลานุช และ อาจารย์กมล บุชบา ที่กรุณาให้คำแนะนำ
ทางด้านสถิติแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณภัทรชัย ลลิตโรจน์วงศ์ คุณณรงค์ฤทธิ์ มโนมัยพิบูลย์ คุณธนพงศ์
อุตมพงศ์ชัย และ คุณจันทนา จันทราพรชัย ที่ช่วยเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษา PASCAL
และประมวลผลข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณอุสา ยุกุญยงค์ ผู้พิมพ์ คุณนพวรรณ วัฒนะนนท์ ผู้ตรวจพิมพ์ ตลอดจน
คุณภਾਲย์ ทองปิ่น คุณรุ่งทิพย์ จงดาวรวิทยา พี่ ๆ เพื่อน ๆ ชาวบรรณาธิการทุกท่าน ที่ให้
ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ "พ่อและแม่" ผู้ให้ทั้งความรัก ความห่วงใย และการ
สนับสนุนในทุก ๆ ด้านตลอดมา

จุฑาทิพย์ ไอสนานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
 บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
แนวเหตุผล.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
2. ปรัชญาวรรณกรรม.....	6
งานวิจัยของไทย.....	6
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	7
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	8
ผลการวิจัย.....	9
งานวิจัยของต่างประเทศ.....	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	20
ผลการวิจัย.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3.	ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต.....	27
	ประวัติความเป็นมาและวัตถุประสงค์.....	27
	การบริหารงาน.....	27
	งบประมาณ.....	32
	บุคลากร.....	32
	อาคารสถานที่และครุภัณฑ์.....	34
	ประเภทของวัสดุการอ่าน.....	36
	การจัดหมู่วัสดุการอ่าน.....	39
	การจัดเก็บวัสดุการอ่าน.....	39
	เวลาเปิดทำการ.....	39
	บริการของห้องสมุด.....	39
4.	วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	44
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
	การทดสอบแบบสอบถาม.....	48
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
	ตอนที่ 1 ลักษณะเฉพาะของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	50
	ตอนที่ 2 สภาพการใช้และความต้องการในการใช้ ห้องสมุด.....	52
	ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้ห้องสมุด.....	62
	ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	81
แนวเหตุผล.....	81
วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ	95
ข้อเสนอแนะ ต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	95
ข้อเสนอแนะ ต่อผู้บริหาร บรรณารักษ์ และ	
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	95
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	97
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	97
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก	
ก. ครุภัณฑ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
ศูนย์รังสิต.....	105
ข. สถิติของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
ศูนย์รังสิต.....	108
ค. คู่มือการใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
ศูนย์รังสิต.....	112
ง. แบบสอบถาม.....	120
ประวัติผู้เขียน.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	งานวิจัยการใช้ห้องสมุดในประเทศไทย.....	19
2	งานวิจัยการใช้ห้องสมุดในต่างประเทศ.....	25
3	วัตถุประสงค์ของการใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2532.....	37
4	การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบชนิดแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Systematic Sampling)	46
5	จำนวนนักศึกษาจำแนกตามคณะ.....	51
6	ความถี่ในการใช้ห้องสมุด.....	52
7	ช่วงเวลาที่ใช้ห้องสมุดเป็นประจำ.....	53
8	วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด.....	54
9	การรู้จักวิธีใช้ห้องสมุด.....	55
10	วิธีค้นหาเรื่องที่ต้องการจากห้องสมุด.....	56
11	ผลของการค้นหาเรื่องที่ต้องการจากห้องสมุด.....	57
12	การใช้และความต้องการในบริการของห้องสมุด.....	58
13	การใช้และความต้องการในวัตถุประสงค์การอ่านของห้องสมุด.....	60
14	ปัญหาในการใช้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด.....	62
15	ปัญหาในการใช้วัตถุประสงค์การอ่านของห้องสมุด.....	67
16	ปัญหาในการใช้บัตรรายการ.....	72
17	ปัญหาในค่านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์.....	73
18	ปัญหาในค่านบุคลากร.....	75
19	สรุปผลของปัญหาในการใช้ห้องสมุด.....	76
20	สถิติการใช้บริการเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2531 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2532.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	สถิติการยืมวัสดุการอ่าน เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2531 ถึงเดือน มีนาคม 2532.....	109
22	สถิติการยืมหนังสือภาษาไทยแยกตามหมวดหมู่ระบบ L.C. เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2531 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2532.....	110
23	สถิติการยืมหนังสือภาษาต่างประเทศแยกตามหมวดหมู่ระบบ L.C. เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2531 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2532.....	111

สารบัญแผนภูมิและแผนผัง

แผนภูมิที่		หน้า
1	แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2528.....	30
2	แผนภูมิการแบ่งหน่วยงานหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต.....	31
3	อัตรากำลังของหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต.....	33
แผนผังที่		
1	แผนผังหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต.....	35